

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12537
Tarih : 16.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.16/04/2021

A. Keç

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 16 Nisan 2021	
Esas No: 2/3571	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
16 Nisan 2021
Numara:

TBMM GENEL BAŞKANLIK
16 Nisan 2021
809910

GENEL GEREKÇE

Avukatlar gelir vergisi sistemi içinde tamamen ayrı ve bağımsız bir şekilde değil de serbest meslek erbabı olarak adlandırılan mükellef kesimi içinde bütün bu kesim için belirlenen kurallara göre vergilendirilmektedirler. Bu bütünlük içinde avukatlık mesleğinin özellikleri dikkate alınarak vergilendirme süreçleri, bu bağlamda faaliyetin belirtileri, vergisel ödevleri, gelir ve giderinin nasıl tespit edildiği, kazancın nasıl ortaya çıktığı hususları incelenmiştir. Gelir vergisi stopajı karşısındaki durumları, gelir vergisi ve KDV yasalarının vergilendirme alanında aynı konuda farklı kurallar taşıyan hükümleri, tuttukları defterler, düzenledikleri belgeler, vergi ceza hukukunun avukatların da içinde olduğu serbest meslek erbabına diğer mükellef kesimlerine göre daha ağır cezalar öngörmesi konuları incelenmiştir.

Avukatlık Kanunu'nun 1'inci maddesinde, avukatlığın kamu hizmeti sunan serbest bir meslek olduğu belirtildikten sonra "bağımsız savunmayı" temsil ettiği vurgulanmıştır. Böylesine kutsal bir işlevde bulunanlar bütün vergilerden bağışık tutulmalı ve hiç vergi ödememelidir. Ancak günümüz devletleri, vergi söz konusu olunca çalmadıkları kapı, girmedikleri alan bırakmıyorlar. Bu bağlamda avukatlar da tüm diğer meslekler gibi vergi ödemeden yoksun bırakılmamışlardır. Vergi demek; konusu, mükellefi, vergiyi doğuran olay, matrah, oran, stopaj, beyanname vb. unsurlarıyla detaylar silsilesi demektir.

Avukatların büyük bir bölümü mesleki faaliyetini şahsi olarak icra etmektedir. Bir bölümü de şahıs ortaklıklar kurarak bu çatılar altında faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bu şekilde mesleki faaliyette bulunan avukatlar serbest meslek erbabı olarak gerçek usulde gelir vergisi mükellefi olurlar. Maliye Bakanlığının verilerine göre 2010 yılında 41.477 avukatın vergi mükellefiyet kaydı vardır. Bu sayı 2011'de 43.501'dir. Avukatların anonim, limited ve eshamlı limited gibi bir sermaye şirketi kurup bu çatılar altında mesleki faaliyetlerini yürütmeleri hukuken mümkün olmadığından bu rakamlar bir bakıma mesleki faaliyetini serbest yürüten avukat sayısını da vermektedir.

Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Yani gelir vergisinin mükellefi bireydir. Gelir vergisi kural olarak mükelleflerin beyanına dayanır. Bu kural avukatlar için de geçerlidir. Bu beyanın kanunlara uygunluğu ve doğruluğu vergi idaresinin denetimine tabidir. Bu beyan kural olarak bir takvim yılı içinde elde edilen kazancın toplamını kapsamaktadır. Gelir vergisi vasıtasız bir vergi olduğundan bu vergiyi ödeyenler verginin bütün sıcaklığını hissederler. Bu nedenledir ki gelir vergisi yasaları artan oranlı vergi tarifelerini ve vergilendirdiği kişilerin medeni hali, çocuk sayısı, engellilik gibi özel durumlarını dikkate alır.

Avukatlık mesleğinin kamu hizmeti olması ve taraflar açısından maliyetin yüksek olduğu bir meslek alanı olması nedeniyle gelir vergisinden ve KDV'den muaf tutulması elzemdir. Avukatlık mesleğinden alınan gelir vergisi; bu mesleği icra eden ve mesleğe yeni başlayan avukatlar açısından ağır ekonomik şartlarda çalışmak zorunda kalmalarına ve avukatların yaşadığı mağduriyetlerin aynı zamanda yurttaşlara da mali bir yük olarak yansımaya neden olmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yargılamanın asli unsurlarından biri olan avukatlar ve avukatlık mesleği diğer mesleklerden farklı belli özelliklerle tanımlanır. Adil yargılanma ve savunma hakkının güvencesi olarak avukatlar hem müvekkilleriyle olan ilişkilerinde hem de idareyle ve yargıyla olan ilişkilerinde çeşitli güvencelere sahip olmadıkları takdirde mesleklerini özgürce ve gereği gibi yürütmelerinden bahsedilemeyecektir. Gerek ulusal düzeyde Avukatlık Kanunu ve avukatlıkla ilgili çeşitli normlarda, gerekse çeşitli uluslararası belgelerde mesleğe özgü bu tür niteliklerin izi sürülebilir.

Avukatlardan alınan gelir vergisi, savunmayı ve savunmanın kutsiyetini zedelemektedir. Aynı zamanda adalet hizmetinin aksamasına ve yurttaşların mağduriyet yaşamasına neden olmaktadır. Bu vesileyle oluşan mağduriyetlerin önüne geçilmesi için avukatlık mesleğinin gelir vergisinden muaf tutulması elzemdir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir. Avukatlar, gelir vergisinden muaftır ve avukatlık hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.